

Flytoget AS

TILSYNSRAPPORT

Rapport nr 2-08

Flytoget AS
TILSYNSRAPPORT

Rapport nr.: 2-08
Saksnummer: 08/55 – SF2-63
Revisjonsdato: 10.04-24.04.2008
Foretak: Flytoget AS
Enhet: AD, Sikkerhet og utvikling, Operation
Kontaktperson: Terje Sandhalla, Sikkerhetssjef
Revisjonslag: Anne-Kari Valdal, Statens jernbanetilsyn, Ledende revisor
Sjur Sæteren, Statens jernbanetilsyn, Fagrevisor
Erik Borgersen, Statens jernbanetilsyn, Fagrevisor
Erik Syvertsen, Statens jernbanetilsyn, Fagekspert
Snorre W. Steen, Arctic Safety, Fagrevisor

Rapportens innhold

Denne tilsynsrapporten beskriver avvik og observasjoner etter revisjon av sikkerhetsstyringssystemet som gjelder for Flytoget AS' virksomhet.

Hovedkonklusjon

Sikkerhet ved togframføring prioriteres høyt hos Flytoget AS og medarbeiderne uttrykker at det gis tydelig støtte fra ledelsen i en slik prioritering.

Sikkerhetsarbeidet fokuseres i mange ulike aktiviteter og fora i virksomheten, og gjennomgående er elementene som kreves for sikkerhetsstyring etablert. Det er likevel noen mangler ved den samlede systematikken i sikkerhetsstyringen ved at:

- Det er mangler ved den samlede bruken av enkeltelementene til å styre sikkerhetsarbeidet, og til å foreta prioriteringer for en systematisk og kontinuerlig forbedring.
- Fordeling av oppgaver og ansvar mellom ulike funksjoner/fora er noe utydelig.
- Det er mangler ved styringen av kompetansen.
- Vurderinger og valg, oppfølging, oppdatering og evaluering er på noen sentrale områder ikke fullstendig gjennomført og dokumentert.

Utarbeidet dato:
Sign.:

Godkjent dato:
Sign.:

Anne-Kari Valdal
Revisjonsleder

Erik Ø. Johnsen
Direktør

Innholdsfortegnelse:

1	Innledning.....	4
2	Dokumentunderlag.....	5
	2.1 Myndighetskrav	5
	2.2 Bedriftsinterne krav.....	5
3	Revisjonsomfang.....	5
4	Avvik.....	6
	4.1 Avvik 1	6
	4.2 Avvik 2	7
	4.3 Avvik 3	8
	4.4 Avvik 4	9
	4.5 Avvik 5	9
	4.6 Avvik 6	10
	4.7 Avvik 7	10
	4.8 Avvik 8	11
	4.9 Avvik 9	13
	4.9 Avvik 10	13
	4.10 Avvik 11	14
	4.11 Avvik 12	14
	4.12 Avvik 13	15
	4.13 Avvik 14	15
5	Observasjoner	16
6	Andre forhold.....	16
7	Gjennomføring.....	16
	Vedlegg 1 – Flytoget AS egen dokumentasjon.....	17
	Vedlegg 2 – Stikkprøver i feltarbeidet.....	20

1 Innledning

Mål for revisjonen har vært å avklare hvorvidt Flytoget AS gjennomfører sin virksomhet i samsvar med bestemmelser i, eller i medhold av jernbanelovgivningen.

Denne tilsynsrapporten beskriver de avvik som er avdekket, og de observasjoner som er registrert gjennom revisjonen.

- AVVIK defineres som manglende samsvar med bestemmelser i norsk jernbanelovgivning.
- OBSERVASJON er forhold som ikke omfattes av definisjonen avvik, men som Statens jernbanetilsyn mener det er riktig å påpeke for å ivareta sikkerheten til passasjerer og tredjeperson.

Statens jernbanetilsyn pålegger som hovedregel korrigerende avvik innenfor en tidsfrist. Ved alvorlige regelverksbrudd kan Statens jernbanetilsyn pålegge hele eller deler av virksomheten stanset. I tillegg kan sikkerhetssertifikat og tillatelser trekkes tilbake. Statens jernbanetilsyn forventer at observasjoner håndteres slik at disse ikke senere utvikler seg til/bidrar til avvik.

Statens jernbanetilsyn praktiserer negativ rapportering fra revisjoner. Det vil si at revisjonsrapporter i hovedsak omhandler manglende samsvar med bestemmelser i norsk jernbanelovgivning. Forhold der kravene er tilfredsstillende oppfylt beskrives normalt ikke. Revisjonen er basert på stikkprøver. Det er således ikke sikkert at alle regelverksbrudd er avdekket. Rapporten bør leses med dette i minne.

Revisjonen er gjennomført som dokumentgjennomgang og feltarbeid hos Flytoget AS (Flytoget). Virksomheten har gitt revisjonslaget nødvendig tilgang til dokumenter, lokaler og personell – og har lagt alle forhold til rette for en effektiv gjennomføring av revisjonen.

2 Dokumentunderlag

2.1 Myndighetskrav

Følgende lover og forskrifter er benyttet som revisjonsgrunnlag:

- Lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven)
- Lov 3. juni 2005 nr. 34 om varslings-, rapportering og undersøkelse av jernbaneulykker og jernbanehendelser m.m. (jernbaneundersøkelsesloven)
- Forskrift 16. desember 2005 om lisens, sikkerhets sertifikat og om tilgang til å trafikere det nasjonale jernbanenettet, samt om sikkerhetsgodkjenning for å drive infrastruktur (lisensforskriften)
- Forskrift 19. desember 2005 nr. 1621 om krav til jernbanevirksomhet på det nasjonale jernbanenettet (sikkerhetsforskriften)
- Forskrift 31. mars 2006 nr. 378 om offentlige undersøkelser av jernbaneulykker og alvorlige jernbanehendelser m.m. (jernbaneundersøkelsesforskriften)
- Forskrift 31. mars 2006 nr. 379 om varslings- og rapporteringsplikt i forbindelse med jernbaneulykker og jernbanehendelser (varslings- og rapporteringsforskriften)
- Forskrift 18. desember 2002 nr. 1678 om krav til helse for personell med arbeidsoppgaver av betydning for trafiksikkerheten ved jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (helsekravforskriften)
- Forskrift 18. desember 2002 nr. 1679 om opplæring av personell med arbeidsoppgaver av betydning for trafiksikkerheten ved jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (opplæringsforskriften)
- Forskrift 4. desember 2001 nr. 1335 om trafikkstyring og togframføring på statens jernbanenett og tilknyttede private spor (togframføringsforskriften)
- Forskrift 7. februar 2005 nr. 113 om krav til kompetanse og autorisasjon for førere av trekkraftkjøretøy på det nasjonale jernbanenettet (autorisasjonsforskriften)

2.2 Bedriftsinterne krav

Flytoget AS' egen dokumentasjon som er benyttet ved dokumentgjennomgang og feltarbeid er beskrevet i vedlegg 1.

3 Revisjonsomfang

Revisjonen har omfattet vurdering av Flytoget AS' sikkerhetsstyring gjennom gjennomgang av dokumenter, intervjuer av ledelse og medarbeidere, og undersøkelser knyttet til sikkerhetsstyring (med særlig vekt på rapportering og behandling av uønskede hendelser, akseptkriterier, risikoanalyser og beredskap) og aktiviteter relatert til opplæring, autorisasjon av førere, togframføring og uttak/innsett.

4 Avvik

4.1 Avvik 1

Flytoget har ikke kvalitative og kvantitative mål som er egnet til å opprettholde og forbedre sikkerheten og som er utformet slik at resultatene kan sammenlignes med målene. De har ikke planer som viser hvordan målene skal nås.

Avvik fra

Sikkerhetsforskriften § 3-2

”Jernbanevirksomheten skal ha kvalitative og kvantitative mål som er egnet til å opprettholde og forbedre sikkerheten. Målene skal være utformet slik at resultatene kan sammenlignes med målene.

Jernbanevirksomheten skal ha planer som viser hvordan de fastsatte målene for sikkerhet skal oppnås.”

Revisjonsbevis

1. Flytoget har ikke konkrete etterprøvbare mål for sikkerheten i virksomheten som helhet eller for de enkelte virksomhetsområder. Det finnes noen mål for sikkerhet, men det kunne ikke dokumenteres eller gjøres rede for at disse er fastsatt med utgangspunkt i sikkerhetspolitikken og akseptkriteriene.
2. Flytoget har ikke planer som viser hvordan målene skal nås.
3. Flytoget har ikke dokumentert og kunne ikke forklare om og i hvilken grad målene er utformet slik at de lar seg sammenlikne med resultatene fra sikkerhetsarbeidet. Målene er lite egnet til å fungere som et styringsverktøy for å foreta prioriteringer eller for å bidra til kontinuerlig forbedring, og benyttes heller ikke til dette.

4.2 Avvik 2

Flytoget utøver ikke tilstrekkelig sikkerhetsstyring av den virksomhet som drives.

Avvik fra

Sikkerhetsforskriften § 4-1

”Jernbanevirksomheten skal utøve sikkerhetsstyring av den virksomhet som drives.”

Revisjonsbevis

1. Det er mangler ved kvalitetssikringen av relevant informasjon for å sikre innsetting av godkjent personale i drift.
 - Det er ikke en fast rutine for hvordan det meldes til operativ leder/planlegger at personale er tatt ut av tjeneste (e-post, telefon).
 - Det sikres ikke at informasjon om eksempelvis personale som er tatt ut av tjeneste blir registrert og videreformidlet.
 - Det fremgår ikke i planleggingssystemet/oversikten hvilke ansatte som eventuelt er tatt ut av tjeneste.
2. Det er ulik oppfatning blant sentralt personell rundt hensikten med sikkerhetstimen.
3. Flytoget viser til eksterne aktører for styring av enkelte deler av virksomheten.
 - Det kunne ikke gis en sikkerhetsmessig begrunnelse for hyppigheten for ledelsens gjennomgang, men det ble vist til aksept fra Statens jernbanetilsyn ved at SJT gjennom ledelsesmøter var kjent med frekvensen.
 - Vedrørende kvalitetssikring av kontrakter på teknisk side ble det vist til at SJT ”godkjenner” rullende materiell.
 - I avtale 08/185 overlates det til leverandør å innestå for kompetanse.
 - Intern sikkerhetsrevisjon for 2008 kuttet ut på grunn av myndighetstilsyn, uten at dette er avviksbehandlet i systemet.
4. Det er ikke etablert en funksjon, rutine eller praksis for å kvalitetssikre alle kontrakter med hensyn på sikkerhet før inngåelse. Det er i februar 2008 etablert en rutine som stiller krav til leverandører av materiell, komponenter og vedlikehold for tog (TE-PR-0022).
5. Flytoget har ikke en systematikk for å kartlegge hvilken kompetanse som er nødvendig for at virksomheten skal drives sikkerhetsmessig forsvarlig.
6. Det er satt krav til at Flytogverter skal lytte etter unormale lyder. Ikke alle flytogverter har fått opplæring i hvordan de skal gjenkjenne unormale lyder. Ansvarlig ledelse kjente ikke til bakgrunnen for kravet eller hensikten med det.
7. Det er ikke en systematikk for å fastsette og beskrive krav til kompetanse. Det er mangelfull systematikk i kompetansekravene.

Merknad

Det henvises også til øvrige avvik i rapporten der avvik fra spesifikke deler av styringen konkretiseres.

4.3 Avvik 3

Flytoget gjennomfører ikke ledelsens gjennomgang i henhold til krav i sikkerhetsforskriften. Det er mangler ved gjennomføringen av ledelsens gjennomgang og interne revisjoner.

Avvik fra

Sikkerhetsforskriften § 4-4

”Jernbanevirksomheten skal systematisk gjennomføre interne revisjoner av sikkerhetsstyringssystemet for å vurdere om det er tilfredsstillende implementert, vedlikeholdt og om det tilfredsstillende krav i eller i medhold av jernbaneloven, samt kravene til sikkerhetsstyringssystem som jernbanevirksomheten har etablert.

Jernbanevirksomhetens ledelse skal regelmessig foreta en gjennomgang av sikkerhetsstyringssystemet for å sikre at det er hensiktsmessig, tilstrekkelig og virker effektivt.”

Revisjonsbevis

1. Ledelsens gjennomgang, som beskrevet i sikkerhetsforskriften, gjennomføres ikke ved Flytoget.
2. Hyppigheten for ledelsens gjennomgang er ikke sikkerhetsmessig begrunnet.
3. Flytoget benytter ikke resultater fra ledelsens gjennomgang til å systematisk vurdere om det er nødvendig med endringer i akseptkriteriene.
4. Flytoget har ikke kunnet gjøre rede for hvilke områder/aktiviteter (internt og hos leverandører) som berører sikkerhetssystemet og som skal være gjenstand for revisjon i løpet av en definert periode.
5. Hyppigheten for interne revisjoner er ikke sikkerhetsmessig begrunnet.

Merknad

Det vises til kommentarer til sikkerhetsforskriften.

4.4 Avvik 4

Flytoget har ikke tilstrekkelige interne bestemmelser om styring og kontroll av dokumentene som inngår i sikkerhetsstyringssystemet.

Avvik fra

Sikkerhetsforskriften § 4-5, andre ledd

”Jernbanevirksomheten skal ha interne bestemmelser om styring og kontroll av dokumentene som inngår i sikkerhetsstyringssystemet. Dokumentasjonen skal være sporbar.”

Revisjonsbevis

1. Det er ingen rutine for kvalitetssikring av innholdet i trafikkmeldinger. Behov for kvalitetssikring vurderes i hvert enkelt tilfelle. Vurderingene dokumenteres ikke.
2. Flytoget har ingen fast rutine for å oppdatere dokumenter ved endringer, eller for å gjennomgå og vurdere gyldigheten av dokumenter. Ikke all dokumentasjon er oppdatert.
 - Endrede språkkrav er ikke justert i opplæringskrav.
 - Navn på funksjoner og enheter er ikke oppdatert i alle dokumenter.
 - Det finnes ingen rutine for å jevnlig gjennomgå og vurdere innhold i opplæringsplaner for flytogverter og flytogførere.
 - Begrepsbruk er ikke alltid konsistent.

4.5 Avvik 5

Flytoget følger ikke systematisk opp forutsetningene for, avgrensningene og resultatene av risikoanalysene.

Avvik fra

Sikkerhetsforskriften § 5-3

”Jernbanevirksomhetens skal systematisk følge opp forutsetningene for, avgrensningene og resultatene av risikoanalysene.”

Revisjonsbevis

1. Flytoget har ikke et system for å identifisere når endringer i forutsetningene og avgrensningene påvirker resultatene i analysene.
2. Tiltak som følge av risikoanalyser følges ikke systematisk opp.

4.6 Avvik 6

Det er mangler knyttet til oppdatering av risikoanalysene når endringer i forutsetningene og avgrensningene enkeltvis eller samlet påvirker resultatene av analysene, eller når det foreligger annen ny kunnskap som er av betydning for resultatene av analysen.

Avvik fra

Sikkerhetsforskriften § 5-4

”Jernbanevirksomheten skal oppdatere risikoanalysene når endringer i forutsetningene og avgrensningene enkeltvis eller samlet påvirker resultatene av analysene, eller når det foreligger annen ny kunnskap som er av betydning for resultatene av analysen.

Jernbanevirksomheten skal ha en samlet oversikt over de risikoanalyser som er utført. Det skal sikres konsistens mellom analyser som utfyller eller bygger på hverandre.”

Revisjonsbevis

1. Det gjøres ingen systematisk gjennomgang av risikoanalyser for å identifisere om endringer i forutsetninger og avgrensningene har gjort at konklusjonene fra risikoanalysene ikke lenger er gyldige.
2. Flytoget har ikke en oversikt over hvilke risikoanalyser som er gyldige.

Merknad

Det vises til kommentarer til sikkerhetsforskriften.

4.7 Avvik 7

Ansvar og myndighet fremgår ikke klart for alle områder i Flytoget.

Avvik fra

Sikkerhetsforskriften § 6-1

”Jernbanevirksomheten skal være organisert slik at ansvar og myndighet klart fremgår.

Beskrivelse av ledelses- og ansvarsforhold av betydning for sikkerheten skal til enhver tid foreligge.

En person i jernbanevirksomhetens ledelse skal ha ansvaret for å følge opp sikkerhetsstyringssystemet.”

Revisjonsbevis

1. Ansvar og myndighet er ikke avklart på alle områder.
 - Stedfortrederfunksjonen er ikke fullstendig definert med hensyn til ansvar, oppgaver og myndighet. Dokumentasjon/stillingsbeskrivelser viser ingen begrensninger i ansvar, oppgaver eller myndighet ved stedfortredelse, mens det opplyses at slike begrensninger eksisterer i praksis.
 - Det er uoverensstemmelse i beskrivelse av ansvar for fagmøte sikkerhet i mandat og håndbok (AD-HB-0001).
 - Det er ikke full overensstemmelse mellom stillingsbeskrivelser og øvrige dokumenter i styringssystemet.
 - Det er ikke en enhetlig oppfatning i ledelsen med hensyn til hvem som har ansvar for å følge opp sikkerhetsstyringssystemet (Jfr. Sikkerhetsforskriften § 6-1 (3)).
2. Det fremstår noe uklart hvilken funksjon som utøves og hvilke beslutninger som tas i ulike sikkerhetsfora: Eksempel er fagmøte sikkerhet kontra lederteammøtet.
 - Fagmøtet beskrives av noen som "operasjonelt, faglig og rådgivende" og av andre som "strategisk og besluttende".
 - Fagmøte sikkerhet beskrives av noen som det øverste organet innen sikkerhet mens andre beskriver at lederteammøtet har denne funksjonen.

4.8 Avvik 8

Det er mangler ved Flytogets krav til kompetanse for personell som skal utføre oppgaver av betydning for sikkerheten.

Det er mangler ved opplæringsprogrammer for personell utover driftspersonell.

Avvik fra

Sikkerhetsforskriften § 6-4

"Jernbanevirksomheten skal ha krav til kompetanse for personell som skal utføre oppgaver av betydning for sikkerheten.

Jernbanevirksomheten skal ha opplæringsprogrammer for å sikre personellet kompetanse."

Revisjonsbevis

1. Det er ikke en systematikk for å fastsette og beskrive krav til kompetanse. Det er mangelfull systematikk i kompetansekravene. Eksempler:
 - Det er varierende detaljeringsnivå i kompetansekravene.
 - Det kunne ikke redegjøres for en logisk sammenheng mellom kompetansekrav og stedfortrederoppgaver. Kompetansekravene er ikke dekkende for stedfortrederoppgavene.

- Det er ikke konsistent begrepsbruk i kompetansekravene. Det kunne ikke redegjøres for hva som er betydningen av de ulike begrepene som benyttes (kjennskap til, grunnleggende kunnskaper i, erfaring fra, bred erfaring innen, kompetanse i, relevant kompetanse, kunnskap om, forståelse av osv.).
 - Det er manglende logikk i hvilke stillinger der utdanningskrav kan kompenseres med relevant erfaring og ikke.
2. Kompetansekravene for funksjoner/stillinger er ikke alltid dekkende for ansvar og oppgaver som er beskrevet. Eksempelvis:
 - Kompetansekravene i stillingsbeskrivelse for direktør sikkerhet og utvikling dekker ikke oppgaven knyttet til beredskap.
 - Kompetansekrav for seniorrådgiver kvalitet og miljø dekker ikke arkivfunksjonen.
 3. Det er mangler ved opplæringsprogram for personell utover driftspersonell:
 - For sikkerhetskoordinator kunne det bare vises til opplæringsaktiviteter beskrevet i et møtereferat.
 - Det kunne ikke fremvises opplæringsprogram for driftsjef eller planlegger.
 - Det kunne ikke fremvises opplæringsprogram som inneholdt tiltak og frister for servicesjef.
 4. Det kunne ikke dokumenteres en vurdering av behov for endringer i opplæringsplaner som følge av at flytogverter skal overta rollen som ombordansvarlige.

Merknad til revisjonsbevis 1 og 2 (samt revisjonsbevis under avvik 9)

Flytoget har fått avvik på dette området i rapport 1-00 (avvik 8) og 16-04 (avvik 4). I rapport 16-04 er eksemplene hentet fra teknisk side. Det er viktig at ikke bare konkrete revisjonsbevis korrigeres men at avvikene behandles som systemavvik.

Merknad til revisjonsbevis 3

Se også avvik 13.

Merknad til revisjonsbevis 4

Flytoget har, i forbindelse med ovennevnte revisjonsbevis, fremlagt "Endringsanalyse for innføring av revisjon 14 av Trafikksikkerhet for personale i flytoget", som er en analyse utført av Scandpower i august 2007. Analysen er en vurdering av om sikkerheten ved togfremføringen endres ved revisjon av TS-PR-01, der mellom annet ombordansvarlig er innført. I analysen vurderes ulike faktorer mulige påvirkning på sikkerheten og det gis enkelte anbefalinger for oppfølging; blant annet innspill til fremtidig opplæring. Kommentarer og innspill fra denne analysen vil kunne være et grunnlag for den totale vurderingen av endret kompetansebehov og behov for endringer i opplæringsplaner.

4.9 Avvik 9

Flytoget har ikke sørget for at det er etablert krav til kompetanse for personell hos alle leverandører som skal utføre oppgaver av betydning for sikkerheten.

Avvik fra

Sikkerhetsforskriften § 6-5

”Jernbaneverkningen skal sørge for at det er etablert krav til kompetanse for personell hos leverandører som skal utføre oppgaver av betydning for sikkerheten. Videre skal...”

Revisjonsbevis

1. Det er ikke satt krav til kompetanse hos alle leverandører. I TE-PR-0017 er det satt krav til kompetanse i vedlikeholdsarbeid, men det er ikke vist til denne i avtale 08/185 vedrørende vedlikehold av bremsesyndre.

Merknad

Se merknad under avvik 8.

4.9 Avvik 10

Flytoget kunne ikke redegjøre for at deres beredskapsplan er basert på en beredskapsanalyse som godtgjør at beredskapen er riktig dimensjonert.

Avvik fra

Sikkerhetsforskriften § 7-1, første og andre ledd

”Jernbaneverkningen skal ha beredskap for nødssituasjoner. Beredskapen skal være basert på resultater av analyser og være beskrevet i egne beredskapsplaner.

Beredskapsplanene skal være samordnet med relevante offentlige myndigheter.”

Revisjonsbevis

1. Det kunne ikke redegjøres for at Flytogets beredskapsplan baserer seg på en beredskapsanalyse som godtgjør at beredskapen er riktig dimensjonert
2. Det kunne ikke fremlegges en dokumentert vurdering som viser at beredskapsressursene som er tilgjengelige ved en ulykke eller alvorlig hendelse ved Flytoget er tilstrekkelig for å håndtere en nødssituasjon på en tilfredsstillende måte.
3. Det finnes ikke en rutine for å vurdere gyldighet, oppdateringer og endringsbehov i analyser knyttet til beredskapen (se for øvrig punkt som omhandler risikoanalyser generelt).

4.10 Avvik 11

Øvelser som gjennomføres benyttes ikke til å verifisere at beredskapen fungerer etter sin hensikt.

Avvik fra

Sikkerhetsforskriften § 7-2, første ledd

”Jernbanevirksomheten skal regelmessig gjennomføre øvelser for å verifisere at beredskapen fungerer etter sin hensikt.”

Revisjonsbevis

1. Flytoget kunne ikke fremvise en dokumentert vurdering av hyppigheten og omfanget av beredskapsøvelser som sannsynliggjør at de er tilstrekkelige for å sikre at beredskapen virker etter hensikten. Tilsvarende er det ikke dokumentert hvilke vurderinger som er lagt til grunn for utvelgelsen av relevant personell som skal inkluderes i øvelsene.

Merknad

Flytoget avholder jevnlig og hyppig beredskapsøvelser som bidrar til å trene beredskapsorganisasjonen. Imidlertid er det mangler i oppsummeringene og oppfølgingene av øvelsene som gjør at kravet om verifikasjon av at beredskapen fungerer i praksis ikke tilfredstilles.

Det vises forøvrig til kommentarer til sikkerhetsforskriften.

4.11 Avvik 12

Flytoget gjennomfører ikke tilfredsstillende oppfølging av alle avvik.

Avvik fra

Sikkerhetsforskriften § 8-3

”Jernbanevirksomheten skal registrere og følge opp avvik fra interne bestemmelser av betydning for å oppfylle krav i eller i medhold av jernbaneloven. Det skal tas stilling til avvikenes betydning for sikkerheten enkeltvis og i forhold til andre avvik.

Jernbanevirksomheten skal klarlegge årsaker og iverksette korrigerende tiltak for å begrense skade og ulemper, samt hindre at avvik oppstår igjen. Tiltakene skal følges opp og effekten av tiltakene evalueres. Inntil avvik er korrigert skal det ved behov iverksettes nødvendige kompensierende tiltak.”

Revisjonsbevis

1. Det gjennomføres ikke en tilfredsstillende oppfølging av alle avvik/brudd på trafikk sikkerhetsbestemmelser. I forbindelse med manglende kvittering for mottak av ordre/sirkulære fremgår det av oppfølgingsnotat at det er enighet mellom leder og medarbeider om at mangelfull opplæring er en årsak uten at dette er fulgt opp i samsvar med konklusjonen.
2. I forbindelse med gjennomføring av sikkerhetsinspeksjon høsten 2007 ble det avdekket mangler ved kvitteringer for sirkulærer. Flytoget har ikke gjennomført en tilfredsstillende granskning og årsaksanalyse av hvorfor virksomhetens kontrollrutiner i en periode på ca 6 mnd ikke avdekket manglende kvitteringer.

4.12 Avvik 13

Flytoget har ikke en opplæringsplan for ombordansvarlige.

Avvik fra

Opplæringsforskriften § 3 første ledd

”Den som driver jernbanevirksomhet skal utarbeide en plan for opplæring av personell med arbeidsoppgaver som nevnt i § 1.”

Revisjonsbevis

1. Det foreligger ikke en opplæringsplan for ombordansvarlige.

Merknad

Se også avvik 8.

4.13 Avvik 14

Flytoget har ikke utstedt autorisasjonsbevis for alle førere som framfører deres tog.

Avvik fra

Autorisasjonsforskriften § 14

”Førere av trekraftkjøretøy skal ha autorisasjon. Autorisasjon gis av den som driver jernbanevirksomhet. Autorisasjon kan bare gis til personell som gjennom teoretiske og praktiske prøver har vist at de tilfredsstillende kompetansekrav som stilles i forskriften her, tilfredsstillende krav til fysisk og psykisk helse og for øvrig er skikket til å utføre arbeidsoppgaver som er tillagt førere av trekraftkjøretøy på en sikker måte.

Det skal utstedes et autorisasjonsbevis som minst skal inneholde...”

Revisjonsbevis

1. Flytoget har ikke utstedt autorisasjonsbevis for alle sine førere.
2. Personell fra Mantena benyttes til fremføring på nasjonalt nett i Lodalen, uten at disse er opplært og autorisert av Flytoget.

Merknad

Flytoget har innført en prosedyre for utstedelse av autorisasjonsbevis til flytogførere (SE-PR-0046) og har påbegynt arbeidet med å utstede autorisasjonsbevis for egne førere. Flytoget opplyser i kommentarer til revisjonsrapporten at alle førere ansatt i Flytoget fikk utstedt autorisasjonsbevis innen 16.04.2008.

5 Observasjoner

Det er ikke registrert observasjoner i denne revisjonen.

6 Andre forhold

Det er ikke avdekket andre forhold i denne revisjonen.

7 Gjennomføring

Formøte : 10.03.2008

Dokumentasjonsgjennomgang : 29.02.2008 – 09.04.2008

Åpningsmøte : 10.04.2008

Feltarbeid : 10.04.2008 – 17.04.2008

Sluttmøte : 24.04.2008

Vedlegg 1 – Flytoget AS egen dokumentasjon

Dokumenter benyttet ved dokumentgjennomgang

Følgende av Flytoget AS' dokumenter ble gjennomgått før feltarbeidet:

Dokumentnummer	Dokumenttittel	Utgave/revisjon	Kommentar
SI-PR-0015	Krav til risikoanalyse på togsystemnivå	15.10.2007	
AD-SN-0033	Operations Avdelingsbeskrivelse	14.03.2007	
SE-PR-0017	Opplæringsplan for flytogverter	19.12.2006	
SE-PR-0007	Opplæringsplan for utdanning av flytogførere	19.12.2006	
AD-SN-0009	Organisasjonskart - Lederteam	19.11.2007	
AD-SN-0009	Organisasjonskart - Operations	19.11.2007	
AD-SN-0009	Organisasjonskart - Oversikt	12.12.2006	
AD-SN-0009	Organisasjonskart - Sikkerhet Utvikling	19.11.2007	
AD-SN-0009	Organisasjonskart - Teknisk	19.11.2007	
	Oversikt over utførte risikoanalyser 280208	28.02.2008	
TE-PR-0007	RAMS-prosess for flytoget	27.11.2006	
A134-COPR0009	Revisjonsprogram 2006-2 for Flytoget	10.10.2006	
A134-COPR0009	Revisjonsprogram 2007-0 for Flytoget	07.03.2007	
A134-ADHB0001	Revisjonsprogram 2008 for Flytoget	27.02.2008	
AD-SN-0053	Risiko akseptkriterier for Flytoget	14.08.2007	
SI-PR-0008	Risikogruppe	13.09.2007	
AD-SN-0048	Sikkerhet og utvikling. Avdelingsbeskrivelse	25.01.2007	
	Sikkerhetsoppfølgingsplan Vedlegg 1	19.10.2007	
	Sikkerhetsoppfølgingsplan Vedlegg 2	19.10.2007	
SI-PL-0009	Sikkerhetsoppfølgingsplan	19.10.2007	
SI-PR-0038	Simuleringer	17.08.2007	
TS-PR-0001	Trafikksikkerhet for personale i flytoget (S)	21.01.2007	
AD-SN-0036	Trafikksikkerhetsplan	19.10.2007	
SI-PR-0013	Varslingsliste og telefoner	13.11.2007	
	Stillingsbeskrivelse Direktør S&U	29.02.2008	
	Stillingsbeskrivelse Driftsjef	01.01.2007	
	Stillingsbeskrivelse Materiellsjef	26.05.2004	
	Stillingsbeskrivelse Sikkerhetskoordinator	01.05.2007	
	Stillingsbeskrivelse Sikkerhetssjef	21.03.2007	
	Stillingsbeskrivelse Teknisk direktør	20.10.2004	
	Stillingsbeskrivelse Teknisk sjef	30.12.2005	
	Stillingsbeskrivelse Vedlikeholdssjef	01.09.2005	
	Direktør Operations (stillingsbeskrivelse service direktør)	01.12.2006	

Dokumentnummer	Dokumenttittel	Utgave/revisjon	Kommentar
	Autoriserte flytogførere 290208	29.02.2008	
AD-SN-0027	Avdelingsbeskrivelse Teknisk	30.12.2005	
SI-PR-0022	Behandling og rapportering av uønskede hendelser	01.07.2007	
SI-PR-0030	Beredskapsledergruppen	20.11.2007	
SI-PL-0008	Beredskapsplan Flytoget	25.01.2007	
	Beredskapstrening FalckNutec		Vedlegg til avtale
SE-PR-0004	Beredskapsvakt flytoget	16.11.2007	
SI-PR-0028	Fagmøte sikkerhet - Mandat	12.11.2007	
AD-HB-0001	Håndbok for styringssystem, overordnede krav og premisser	19.10.2007	
	Kort saksrapport Synergi 010607-180208 Flytoget	28.02.2008	
SE-PR-0005	Krav til godkjenning av flytogførere	01.12.2006	
SE-PR-0012	Krav til godkjenning av flytogverter	30.05.2007	
2007-1464	Internrevisjon rapport 26092007	26.09.2007	
SE-PR-0018	Kontrollprøve for flytogpersonell	13.12.2006	
	Ledelsens gjennomgang	19.02.2008	
	Møtereferat fagmøte sikkerhet 12112007	12.11.2007	
	Møtereferat fagmøte sikkerhet 10122007	10.12.2007	
	Møtereferat fagmøte sikkerhet 12022008	12.02.2008	
	Møtereferat lederteam 19122007	19.12.2007	
	Møtereferat lederteam 09012008	09.01.2008	
	Møtereferat lederteam 23012008	23.01.2008	
	Møtereferat lederteam 06022008	06.02.2008	
	Møtereferat lederteam 26022008	26.02.2008	
	Møtereferat RAMS møte 070308	07.03.2008	
	Oversikt over flytogverter	11.03.2008	
	Prosedyreliste fra intranett 11032008	11.03.2008	
	RAMS rapport februar 08	06.03.2008	
	Rapport øvelse flytoget 30012008	30.01.2008	
	Referat risikogruppe 07022008	07.02.2008	
	Referat risikogruppe 11122007 med tertialrapportering	11.12.2007	
CO-HB-0001	Rutiner for interne revisjoner - utdrag fra COHB0001-Håndbok for styringssystemet, overordnede krav og premisser	Ikke datert	
	Sikkerhetsinspeksjon kvittering sirkulærer november 2007	08.01.2008	
	Sikkerhetsinspeksjon teknisk feilrapportering juni 2007	12.10.2007	
	Statusrapportering sikkerhet til lederteam - bilde av dashboard til Flytogets synergidatabase	11.03.2008	

Dokumentnummer	Dokumenttittel	Utgave/revisjon	Kommentar
	Stillingsbeskrivelse 2 Direktør Service-Operation 2007	Ikke datert	
70.404.014	Svært fulle tog - Scandpower 210607 - risikovurdering	19.06.2007	
70.404.015/TN-1	Akseptkriterier materiell Drammen Scandpower 70404015-TN1 - teknisk notat	28.06.2007	
27.404.010/R1	Akseptkriterier etablering 27404010_r1 - etablering av akseptkriterier Scandpower - rapport	18.04.2002	
70.404.005/TN-1	Akseptkriterier Oppdatering Scandpower 70404005_TN-1 - teknisk notat	10.01.2007	
	Avtaler med betydning for sikkerhet 11032008 - utskrift fra arkiv	11.03.2008	
SE-PR-0028	Behandling av brudd på trafikksikkerhetsbestemmelser	22.10.2004	
2003-1524	Beredskapsanalyse Flytoget 2003-1524 - teknisk rapport	03.12.2004	
	Handlingsplan-Fundamentet-operation-2008	Ikke datert	
	Innmeldte feil uke 49 og 50 - oversikt	11.03.2008	
	Stillingsbeskrivelse seniorrådgiver kvalitet og miljø	04.01.2007	
	Stillingsbeskrivelse personellplanlegger	01.08.2004	
	Stillingsbeskrivelse Operativ leder	01.01.2007	
	Stillingsbeskrivelse servicesjef FTF (flytogførere)	01.01.2007	
	Stillingsbeskrivelse servicesjef FTV (flytogverter)	01.02.2006	
	Stillingsbeskrivelse Planlegger (oppdatert)	17.03.2008	

Vedlegg 2 – Stikkprøver i feltarbeidet

Dokumenter og undersøkelser benyttet ved feltarbeid (stikkprøver, fremlagte dokumenter o.l.)

Dokumentnummer	Dokumenttittel	Utgave/revisjon	Kommentar
	Agenda for ledelsens gjennomgang 2007 (power point presentasjon)		
	Oppstartsnotat "Ledelsens gjennomgang 2007" til lederteamet fra Hans Kristensen/Dag Wilhelmsen	19.06.2007	
	Notat om ledelsens gjennomgang 2007. Metode, forberedelser og sjekkliste		
	Bruksanvisning til kap. 5.11 i AD-SN-0001. "Vedlegg 1"		
DS-HB-0001	Utdrag fra arkivhåndbok (uten arkivnøkkel)	21.04.2007	
	Oppdatert stillingsbeskrivelse for servicesjef flytogverter, mars 2008	01.03.2008	
	Innfasingsskjema for personell som har vært syke		
	Ny korrigerert oversikt, Kort saksrapport Synergi 010607-180208 Flytoget (1. utgave ikke komplett)		
SI-PL-0009	Sikkerhetsoppfølgingsplan, oppdatert utgave med nytt vedlegg 2	09.04.2008	
SI-PL-0009-2	Sikkerhetsoppfølgingsplan nytt vedlegg 2 "Oppfølging av anbefalinger fra risikoanalyser"	09.04.2008	
	Ny oversikt "Risikoanalyser, -rapporter for Gardermobanen og Flytoget 1995-01.02.2008"	10.04.2008	
70.404.005/R2	Risikoanalyse Flytoget, strekningen Asker til Gardermoen, vol 1 hovedrapport	09.02.2007	
70.404.018/R1	Endringsanalyse for innføring av revisjon 14 av "Trafikksikkerhet for personale i flytoget"	29.08.2007	
	Utdrag/oversikt over dispensasjoner vedrørende bemanning og førerrom		
	Oversikt over kjørelærere og instruktører (oppdatert 18.09.07)	18.08.2007	
2297,26736,27627	Utskrifter fra Synergi for 3 registrerte saker etter inspeksjoner av kvittering på sirkulærer saksnummer 2297, 26736 og 27627		
	Sikkerhetsmål for Service enheten, januar 2007 - utskrift		
	Referat fra møte "Sikkerhetsstrategier for Flytoget" 2007	27.08.2007	
	19 Referat fra lederteammøte 21. november 2007	21.11.2007	
	22 Referat fra lederteammøte 19. desember 2007	19.12.2007	

Dokumentnummer	Dokumenttittel	Utgave/revisjon	Kommentar
	03 Lederteam-møte 06. februar 2008	06.02.2008	
	06 Lederteam-møte 26. februar 2008	26.02.2008	
CO-PR-0009	Oppfølging av kvalitetsrevisjon, oppfølgingsplan etter revisjon 26.09.07 saksnummer 08/511-1	13.03.2008	
SI-PR-0015	Krav til risikoanalyse på togsystemnivå	15.10.2007	
SI-PL-0015	Sikkerhetsprogram FIM	05.12.2007	
TE-PR-0016	Endringer på togmateriell	27.11.2006	
TE-PR-0014	Endring av ATC ombordutrustning S	10.09.2004	
TE-PR-0022	Krav til underleverandører av materiell, komponenter og vedlikehold for tog	26.02.2008	
08/185	Avtale med Mantena AS Grorud om revisjon av bremsesyndre og -kalipre på løpeboggier på flytog type 71	31.01.2008	
4405 B	Vedlikeholdsavtale med Mantena AS	01.01.2003	Fornytt 12.02.2007
	Presentasjon av uønskede hendelser, trender 2007 (power point presentasjon)		
SE-PR-0014	Ordretildeling til flytogpersonell	11.03.2008	
TE-HB-001	Sjekkliste for uttak og innsett av flytog, utdrag fra prosedyren (s 16)	01.10.2006	
	Brosjyre "Opplæring av ombordansvarlige, Hva skjer?"		
	Opplæringsmodul Kjørekurs for vedlikeholdsleverandør, vedlagt program for kurs.	05.03.2000	
4405-TR-100308/1	Teknisk rapport etter hendelse i Lodalen 10.03.08	14.03.2008	
	Referat ledermøte 14.03.08 - Operation	14.03.2008	
	Referat ledermøte 31.03.08 - Operation	31.03.2008	
	Referat ledermøte 14.04.08 - Operation	14.04.2008	
200800177	Referat samhandlingsmøte sikkerhet, kvalitet og trafikkinformasjon (sikkerhet og punktlighet) 1/2008	15.01.2008	
200800177	Referat samhandlingsmøte sikkerhet, kvalitet og trafikkinformasjon (sikkerhet og punktlighet) 2/2008	12.02.2008	
200800177	Referat samhandlingsmøte sikkerhet, kvalitet og trafikkinformasjon (sikkerhet og punktlighet) 3/2008	11.03.2008	
	Oppfølgingsnotat etter brudd på sikkerhetsbestemmelse - kvittering sirkulærer	14.01.2008	
	Oppfølgingsnotat etter brudd på sikkerhetsbestemmelse - kvittering sirkulærer	31.01.2008	
	Fagmøte 1-2008. Sikkerhetssjef - sikkerhetskoordinator	11.04.2008	
	Utdrag fra utviklingssamtale servicesjef	11.03.2008	

Dokumentnummer	Dokumenttittel	Utgave/revisjon	Kommentar
	Befaring hos operative ledere på Oslo S - presentasjon av systemer - torsdag 17/4-08		
	Befaring Oslo S - visning av kvitteringslister sirkulære og trafikkmeldinger - torsdag 17/4-08		
	Presentasjon av planleggers systemer - planleggers kontor torsdag 17/4-08		
SE-PR-0046	Utstedelse av autorisasjonsbevis til flytogførere	03.04.2008	
	Fremvisning av introduksjonsplan for Direktør Operation		